

**ODBORNÉ STANOVISKO MESTSKÉHO KONTROLÓRA K
NÁVRHU ROZPOČTU
HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY
NA ROKY 2021 – 2023**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V súlade s § 18f ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov mestský kontrolór vypracúva odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta pred jeho schválením v mestskom zastupiteľstve.

Podkladom pre spracovanie odborného stanoviska bol Návrh programového rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2021 - 2023.

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2021 (ďalej len „stanovisko“).

1. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Pri spracovaní stanoviska som vychádzal z posúdenia návrhu programového rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2021 – 2023, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 8 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú stanovené ciele na roky 2021 – 2023.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu mesta na roky 2021 - 2023 sekcia financií magistrátu vychádzala z:

- aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2021 - 2023,
- vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtov k 31.12.2018, 31.12.2019 a očakávaného plnenia k 31.12.2020,
- požiadaviek predložených z odborných útvarov magistrátu, rozpočtových a príspevkových organizácií mesta a právnických osôb založených mestom.

Predložený návrh rozpočtu sa vnútorne člení v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu v oblasti príjmov ako aj v oblasti výdavkov je rozpísaný podľa ekonomickej klasifikácie. Vo výdavkovej časti je rozpočet členený na jednotlivé programy, podprogramy a prvky.

Vzhľadom k tomu, že návrh programového rozpočtu mesta na rok 2021 podlieha schvaľovaciemu procesu v mestskom zastupiteľstve a návrh rozpočtu mesta na roky 2022 – 2023 je informatívny a nie je záväzný, v ďalších častiach sa odborné stanovisko bude týkať návrhu rozpočtu mesta na rok 2021.

2. Návrh rozpočtu mesta na rok 2021

Návrh rozpočtu mesta na rok 2021 je zostavený ako **vyrovnaný**, pričom:

- bežný rozpočet je zostavený prebytkový v sume **1 714 618 eur**,
- kapitálový rozpočet je zostavený schodkový v sume **-48 170 199 eur**,
- príjmy sú rozpočtované v sume **377 068 982 eur**,
- výdavky sú rozpočtované v sume **423 524 563 eur**,
- na krytie schodku hospodárenia bude použité saldo z finančných operácií v sume **46 455 581 eur**.

Vývoj príjmov a výdavkov za roky 2018, 2019, schválený rozpočet na rok 2020, očakávaná skutočnosť roku 2020 a návrh rozpočtu na rok 2021 je nasledovný:

Tabuľka č. 1

Rozpočtové roky	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021
Bežné príjmy	304 278 538,96	328 842 382,90	326 440 369	337 910 418	347 581 136
Bežné výdavky	273 668 303,23	299 808 141,83	324 171 738	348 895 434	345 866 518
<i>Bežný rozpočet</i>	<i>+30 610 235,73</i>	<i>+29 034 241,07</i>	<i>+2 268 631</i>	<i>-10 985 016</i>	<i>+1 714 618</i>
Kapitálové príjmy	3 592 759,88	1 059 687,61	61 289 607	51 715 321	29 487 846
Kapitálové výdavky	28 749 456,81	41 539 214,61	99 130 403	77 533 314	77 658 045
<i>Kapitálový rozpočet</i>	<i>-25 156 696,93</i>	<i>-40 479 527,00</i>	<i>-37 840 796</i>	<i>-25 817 993</i>	<i>-48 170 199</i>
Príjmy	307 871 298,84	329 902 070,51	387 729 976	389 625 739	377 068 982
Výdavky	302 417 760,04	341 347 356,44	423 302 141	426 428 748	423 524 563
Hospodárenie: prebytok/schodok	5 453 538,80	-11 445 285,93	-35 572 165	-36 803 009	-46 455 581
Príjmové fin.operácie	31 563 073,51	38 820 265,98	62 705 498	78 639 829	54 852 915
Výdavkové fin.operácie	5 000 000,00	4 339 971,34	27 133 333	27 020 361	8 397 334
<i>Saldo z fin.operácií</i>	<i>+26 563 073,51</i>	<i>+34 480 294,64</i>	<i>+35 572 165</i>	<i>+51 619 468</i>	<i>46 455 581</i>
Rozpočet: prebytok/vyrovnaný	+32 016 612,31	+23 035 008,71	0	+14 816 459	0

Z prehľadu celkového rozpočtu je zrejmé, že návrh rozpočtu na rok 2021 je mierne nižší v príjmoch oproti schválenému rozpočtu roku 2020, ako aj očakávanej skutočnosti roku 2020. Takisto sa predpokladá nepatrný pokles výdavkov v r. 2021 oproti očakávanej skutočnosti r. 2020.

Percentuálne vyčíslenie je uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2

Rozpočtové roky	Schválený rozpočet 2020	Upravený rozpočet k 30.9.	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021	% nárast rozpočet 2021/rozpočet 2020	% nárast rozpočet 2021/očak. skut. 2020
Príjmy	387 729 976	385 069 281	389 625 739	377 068 982	0,973	0,968
Výdavky	423 302 141	439 739 640	426 428 748	423 524 563	1,001	0,993

Vývoj príjmov je uvedený v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3

Hlavná kategória	Názov	Návrh rozpočtu 2021 v €	Očakávaná skutočnosť 2020 v €	Rozdiel v €
100	Daňové príjmy	248 668 384	244 950 000	3 718 384
200	Nedaňové príjmy	31 465 815	25 339 582	6 126 233
z toho	Príjmy rozpočtových org.	4 515 199	4 586 262	-71 063
300	Granty a transfery	67 446 937	67 620 836	-173 899
	<i>Bežné príjmy spolu</i>	<i>347 581 136</i>	<i>337 910 418</i>	<i>9 670 718</i>
230	Kapitálové príjmy z predaja majetku	3 254 400	2 000 000	1 254 400
300	Granty a transfery kapitálové	26 233 446	49 715 321	-23 481 875
	<i>Kapitálové príjmy spolu</i>	<i>29 487 846</i>	<i>51 715 321</i>	<i>-22 227 475</i>
	Príjmy rozpočtu roku 2020	377 068 982	389 625 739	-12 556 757

Ako vidno z tabuľky č. 3, na celkovom poklese príjmov o 12,56 mil. eur sa najviac podieľa pokles kapitálových grantov a transferov.

Ďalšou dôležitou položkou príjmov rozpočtu sú **daňové príjmy**, kde sa predpokladá ich vývoj podľa jednotlivých položiek nasledovne:

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Návrh rozpočtu 2021 v €	Očakávaná skutočnosť 2020 v €	Rozdiel v €
Daň z príjmov fyzických osôb	166 907 826	165 500 000	1 407 826
Daň z nehnuteľností	47 653 437	47 000 000	653 437
Daň za ubytovanie	3 574 639	2 100 000	1 474 639
Daň za užívanie verejného priestranstva	1 332 482	700 000	632 482
Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady	26 700 000	26 150 000	550 000
Poplatok za rozvoj	2 500 000	3 500 000	-1 000 000
Spolu	248 668 384	244 950 000	3 718 384

Očakáva sa nižší rast výnosu dane z príjmov fyzických osôb, a to na základe nižšieho rastu ekonomiky SR a zverejnenej prognóze MF SR k tejto dani pre celú verejnú správu.

V návrhu rozpočtu sa počíta sa navýšením dane z nehnuteľností vo výške 1 306 874 eur, ale v textovej časti takéto navýšenie nie je zdôvodnené.

V rámci **nedaňových príjmov** (tab. č.5) sú najväčšou položkou príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, kde sa očakáva výrazný nárast týchto príjmov hlavne v dôsledku navýšenia príjmu z dividend a prenájmov. V administratívnych a iných poplatkoch sú zahrnuté aj príjmy rozpočtových organizácií. Medzi iné nedaňové príjmy patria výťažky z hazardných hier, lotérií a iných podobných hier, refakturácie, vratky, dobropisy, výrub drevín, a pod.

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	Návrh rozpočtu 2021 v €	Očakávaná skutočnosť 2020 v €	Rozdiel v €
210 Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	16 566 074	11 939 699	4 626 375
220 Administratívne a iné poplatky	9 731 934	8 415 361	1 316 573
240 Úroky	520	520	0
290 Iné nedaňové príjmy	5 167 287	4 984 002	183 285
Spolu	31 465 815	25 339 582	6 126 233

Prehľad rozpočtovaných príjmov podľa hlavných kategórií je uvedený v nasledujúcej tabuľke č. 6:

Tabuľka č. 6

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	248 668 384	65,95
200	Nedaňové príjmy	31 465 815	8,34
300	Granty a transfery bežné	67 446 937	17,89
	<i>Bežné príjmy spolu</i>	<i>347 581 136</i>	
230	Kapitálové príjmy z predaja majetku	3 254 400	0,86
300	Granty a transfery kapitálové	26 233 446	6,96
	<i>Kapitálové príjmy spolu</i>	<i>29 487 846</i>	
	Príjmy rozpočtu roku 2021	377 068 982	100,00

Prehľad rozpočtovaných výdavkov podľa hlavných kategórií znázorňuje tabuľka č. 7.

Tabuľka č. 7

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
	Bežné výdavky mestských rozpočtových org.	30 245 009	7,14
600	Bežné výdavky samosprávy a mestskej polície	122 482 138	28,92
640	Bežné transfery	192 858 339	45,54
650	Úroky z úverov a súvisiace poplatky	281 032	0,07
	<i>Bežné výdavky spolu</i>	<i>345 866 518</i>	
710	Obstarávanie kapitálových aktív	56 612 184	13,37
720	Kapitálové transfery	21 045 861	4,96
	<i>Kapitálové výdavky spolu</i>	<i>77 658 045</i>	
	Výdavky rozpočtu roku 2021	423 524 563	100,00

Hlavnými dôvodmi poníženia rozpočtu výdavkov v roku 2021 o necelé 3 mil. eur oproti očakávanej skutočnosti 2020 (426 428 748 eur) je ich pokles v bežných výdavkoch, konkrétne v transferoch príspevkovým organizáciám. Na druhej strane treba poukázať, že schválený rozpočet 2020 rozpočtoval bežné výdavky v sume 324 171 738 eur, ale v súčasnosti sa očakávaná skutočnosť na konci roka odhaduje na 348 895 434 eur, čo bude vyžadovať podrobnejšiu analýzu v rámci záverečného účtu.

3. Príjmy

3.1 Daňové príjmy

Daňové príjmy sa očakávajú v roku 2021 v sume 248 668 384 eur, ktoré mesto získa z výnosu dane z príjmov platenej fyzickými osobami, z výnosu dane z nehnuteľností a z výnosu daní za špecifické služby (miestne dane a poplatok za komunálne odpady).

Výnos dane z príjmov fyzických osôb je rozpočtovaný na rok 2021 v sume 166 907 826 eur. Očakáva sa nižší rast ako v predchádzajúcich rokoch, a to na základe nižšieho rastu ekonomiky SR a zverejnenej prognózy MF SR k tejto dani pre celú verejnú správu. V roku 2021 sa bude podielová daň rozdeľovať obciam a mestám podľa počtu obyvateľov k 1.1.2020.

Na základe očakávaných príjmov k 31.12.2020 je rozpočtovaná daň z nehnuteľností na rok 2021 v sume 47 653 437 eur, daň za užívanie verejného priestranstva v sume 1 332 482 eur a daň za ubytovanie v sume 3 574 639 eur.

Príjem z poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa rozpočtuje mierne vyšší ako v roku 2020 a v zmysle platného Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy (90 % - ný podiel), t. j. pre hlavné mesto v sume 26 700 000 eur.

Príjem z poplatku za rozvoj je rozpočtovaný na 2 500 000 eur a v tej súvislosti je potrebné aj uvažovať o zapojení (cez príjmové finančné operácie) týchto účelovo viazaných finančných prostriedkov z minulých období pri úpravách tohto rozpočtu na zmysluplné investičné akcie.

3.2 Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy na rok 2021 sa rozpočtujú v sume 31 465 815 eur. Ide najmä o príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, nájomného, administratívnych a iných poplatkov a platieb a iných nedaňových príjmov. Príjem z dividend sa rozpočtuje v sume 3 500 000 eur. Príjmy z prenajatých pozemkov a budov sú rozpočtované v sume 12 954,8 tis. eur, a sú v nich aj príjmy rozpočtových organizácií v sume 61,2 tis. eur a príjmy Mestskej polície v sume 50,0 tis. eur.

V administratívnych a iných poplatkoch v sume 9 731,9 tis. eur sú zahrnuté príjmy rozpočtových organizácií v sume 4 428,9 tis. eur, Mestskej polície v sume 700,0 tis. eur, príjmy súvisiace s hospodárením s bytmi a nebytovými priestormi vo vlastníctve hlavného mesta v sume 1 593,4 tis. eur, a ďalšie príjmy útvarov magistrátu.

Úroky z účtov finančného hospodárenia mesta sú rozpočtované len v minimálnej sume. Iné nedaňové príjmy sú rozpočtované v sume 5 167,2 tis. eur, tvoria ich výťažky z hazardných hier, lotérií a iných podobných hier v sume 2 663,0 tis. eur, ďalej refakturácie, vratky, dobropisy, výrub drevín.

3.3 Kapitálové príjmy z predaja majetku

Kapitálové príjmy z predaja majetku sa rozpočtujú v roku 2021 v sume 3 254 400 eur. Očakávajú sa príjmy napr. za predaj pozemkov pod budovami vo vlastníctve iných subjektov, za predaje z obchodných verejných súťaží, ostatné predaje mestských častí, príjmy od individuálnych žiadateľov a prevody majetku podľa zák.č.182/1993 Zb.

3.4 Granty a transfery v príjmoch zahŕňajú

- bežné transfery zo štátneho rozpočtu pre hlavné mesto v sume 66 854 338 eur a 21 958 eur pre rozpočtové organizácie (5 Centier voľného času, 12 Základných umeleckých škôl a 8 zariadení pre seniorov),
- účelové bežné transfery v sume 592 599 eur,
- kapitálové transfery v sume 26 233 446 eur.

Bežné granty a transfery zo štátneho rozpočtu pre hlavné mesto sú určené na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva v rozpočtovanej sume 60 mil. eur a tento príjem je v plnej výške posielaný mestským častiam.

Na bežné výdavky zariadení sociálnych služieb je určená dotácia z MPSVaR v predpokladanej sume 6 218 880 eur.

Rozpočtované kapitálové granty sú určené na dofinancovanie dopravných projektov v sume 24 835 346 eur, na rekonštrukciu fontány na Nám. slobody v sume 500 000 eur, Michalskej veže v sume 482 000 eur, rozvojové projekty v sume 359 100 eur a údržbu Pruger-Wallnerovej záhrady v sume 57 000 eur.

4. Výdavky

4.1 Bežné a kapitálové výdavky

Rozpočet celkových bežných výdavkov podľa jednotlivých programov na rok 2021 je navrhnutý vo výške 345 866 518 eur. V tabuľke č. 8 sú uvedené výdavky za roky 2018, 2019, očakávaná skutočnosť za rok 2020 a návrh rozpočtu za rok 2021.

Tabuľka č. 8

Program	Hlavná kategória 600 – bežné výdavky			
	Rok 2018 Skutočné čerpanie v €	Rok 2019 Skutočné čerpanie v €	Rok 2020 Očakávané čerpanie v €	Rok 2021 Návrh v €
1.Mobilita a verejná správa	66 572 458	83 415 551	94 425 196	84 370 000
2.Verejná infraštruktúra	38 500 323	27 694 317	38 533 071	34 566 791
3.Poriadok a bezpečnosť	39 235 897	39 378 414	41 249 775	43 730 530
4.Kultúra,šport,podpora služieb a cestov. ruchu	17 995 209	19 838 285	21 809 783	23 223 849
5.Vzdelávanie a voľný čas	69 756 821	80 507 526	90 047 318	91 547 956
6.Sociálna pomoc a sociálne služby	13 848 115	16 384 162	19 689 905	22 310 388
7.Efektívna a transparentná samospráva	22 983 220	25 298 338	33 001 283	39 064 494
8.Správa a nakladanie s majetkom	4 776 260	7 291 550	6 985 140	7 052 510
Spolu	273 668 303	299 808 142	348 895 434	345 866 518

Pre rok 2021 sa rozpočtujú bežné výdavky v objeme 345 866 518 eur, t.j. v nižšej výške ako je očakávaná skutočnosť v roku 2020 o **3 028 916 eur**.

Rozpočet celkových kapitálových výdavkov podľa jednotlivých programov na rok 2021 je navrhnutý vo výške 77 658 045 eur. V tabuľke č.9 sú porovnané tieto výdavky so skutočnosťou rokov 2018, 2019, očakávanou skutočnosťou 2020 a návrhom rozpočtu 2021.

Tabuľka č. 9

Program	Hlavná kategória 700 – kapitálové výdavky			
	Rok 2018 Skutočné čerpanie v €	Rok 2019 Skutočné čerpanie v €	Rok 2020 Očakávané čerpanie v €	Rok 2021 Návrh v €
1.Mobilita a verejná správa	7 934 687	8 801 940	8 165 967	1 475 000
2.Verejná infraštruktúra	5 584 996	27 748 332	57 538 361	50 524 784
3.Poriadok a bezpečnosť	924 006	181 707	2 666 082	3 786 287
4.Kultúra,šport,podpora služieb a cestov. ruchu	8 527 647	1 803 816	3 322 896	8 822 810
5.Vzdelávanie a voľný čas	44 653	400 141	200 000	327 000
6.Sociálna pomoc a sociálne služby	750 184	1 285 464	825 327	533 000
7.Efektívna a transparentná samospráva	1 806 311	994 395	2 333 485	5 858 000
8.Správa a nakladanie s majetkom	3 176 973	323 419	2 481 196	6 331 164
Spolu	28 749 457	41 539 215	77 533 314	77 658 045

Pre rok 2021 sa rozpočtujú kapitálové výdavky v objeme 77 658 045 eur t.j. v nižšej výške ako je očakávaná skutočnosť v roku 2020 o **124 731 eur**.

Program č. 1 Mobilita a verejná doprava

BV: 84 370 000 eur

Pre tento program sú rozpočtované bežné výdavky v sume 84 370 000 eur, ktoré sú oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 nižšie o 10 055 196 eur. Z uvedeného objemu sú na integrovaný systém dopravy rozpočtované prostriedky v sume 82 750 000 eur (oproti r. 2020 nižšie o 10 172 196 eur), z ktorých najvyššia suma 80 100 000 eur smeruje na zabezpečenie pravidelnej MHD. Tieto prostriedky sú rozpočtované z rozpočtu mesta formou dotácie na bežné výdavky v čiastke 73 000 000 eur + EON vo výške 3 900 000 eur + dotácia po zavedení BID vo výške 3 200 000 eur. Výdavky na integrovanú dopravu v objeme 2 650 000 eur zahŕňajú III. etapu IDS BK – kompenzácia zliav na cestovnom s DPB a.s., Slovak Lines a.s., BID a.s., transfer BID a.s. na činnosť a transfery na krytie strát DPB a.s, Slovak Lines a.s. a BID a.s. Na organizáciu dopravy je vyčlenených 1 620 000 eur.

KV: 1 475 000 eur

Táto suma predstavuje výdavky na oddelenie mestskej mobility v sume 1 302 000 eur na financovanie 4 akcií a pre oddelenie dopravného inžinierstva na organizáciu dopravy v sume 173 000 eur.

Program č. 2 Verejná infraštruktúra

BV: 34 566 791 eur

Výdavky na činnosti spojené s územným plánovaním, infraštruktúrou ciest, cyklotrás, parkovísk, zelene a nosným dopravným systémom v čiastke 34 566 791 eur. V porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2020 sú tieto výdavky nižšie o 3 966 280 eur. Najvyššie výdavky v podprograme Infraštruktúra ciest, cyklotrás a parkovísk s objemom 26 606 155 eur sa použijú na výstavbu a opravy cestnej a pešej infraštruktúry – komunikácie, zvodidlá, zábradlia, kolektory (14 551 725 eur), na čistenie cestnej infraštruktúry – letná a zimná údržba komunikácií, podchody, mosty (10 204 000 eur), na výstavbu

a údržbu cyklotrás 300 000 eur a výstavbu a údržbu parkovísk (1 550 430 eur). Na infraštruktúru verejných priestranstiev a zelene je plánovaná suma 6 598 200 eur. V rámci nosného dopravného systému je rozpočtovaných (902 076 eur).

KV: 50 524 784 eur

Najvyššiu sumu z tohto programu mesto použije na podprogram 2.3 Nosný dopravný systém, a to 31 853 733 eur.

Ďalšie prostriedky budú použité v:

- podprogram 2.2 – Infraštruktúra ciest, cyklotrás a parkovísk v sume 11 819 051 eur
- podprogram 2.4 – Infraštruktúra verejných priestranstiev a zelene v sume 6 852 000 eur.

Program č. 3 Poriadok a bezpečnosť

BV: 43 730 530 eur

Zahŕňa činnosti súvisiace s odpadovým hospodárstvom, veterinárnou starostlivosťou, verejným osvetlením, verejným poriadkom a bezpečnosťou. Na zabezpečenie predmetných činností sú rozpočtované výdavky v sume 43 730 530 eur. V rámci programu najvyššie výdavky 26 552 951 eur rozpočtované na odpadové hospodárstvo a veterinárnu oblasť sú oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 vyššie o 1 134 678 eur. Z týchto výdavkov pripadá na zber, prepravu a likvidáciu v OLO suma 25 745 000 eur. Vo vyššom objeme je rozpočtovaná likvidácia zeleného odpadu, ako aj veterinárna starostlivosť. Druhú najvyššiu výdavkovú položku tvoria výdavky na verejný poriadok a bezpečnosť 11 336 459 eur. Z tejto sumy sú na kvalitnú činnosť mestskej polície rozpočtované výdavky v čiastke 11 124 502 eur. Na prevenciu kriminality je rozpočtovaných 198 585 eur, ktoré budú použité na údržbu kamerového systému, preventívne akcie a na dodávku a implementáciu kamerového systému. Program dopĺňajú výdavky na verejné osvetlenie v sume 5 841 120 eur, ktoré sú určené na údržbu, rekonštrukciu a modernizáciu verejného osvetlenia. Ide o mesačné platby za spotrebu elektrickej energie, mesačné prevádzkové náklady.

KV: 3 786 287 eur

V podprograme č. 3.1 – Odpadové hospodárstvo a veterinárna oblasť sú rozpočtované prostriedky v sume 1 308 000 eur, z toho na budovanie zberných dvorov 490 000 eur a likvidáciu biologického odpadu 808 000 eur – budovanie reus centra.

V podprograme 3.2 – Verejné osvetlenie je rozpočtovaná čiastka 1 849 287 eur, a to na rekonštrukciu a vybudovanie verejného osvetlenia 1 564 287 eur a na realizáciu osvetlenia okolo Chorvátskeho ramena 285 000 eur.

V podprograme č. 3.3 – Verejný poriadok a bezpečnosť je rozpočtovaná suma 629 000 eur, a to na kvalitnú činnosť mestskej polície v sume 520 000 eur (napr. nákup 9 MV) a na prevenciu kriminality v sume 109 000 eur.

Program č. 4 Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu

BV: 23 223 849 eur

Zahŕňa činnosti súvisiace s cestovným ruchom, zabezpečovaním kultúrnych podujatí a aktivít hlavného mesta a činnosti mestských príspevkových organizácií. Na tieto aktivity je rozpočtovaných celkom 23 223 849 eur, čo je oproti očakávanej skutočnosti v roku 2020 navýšenie o 1 414 066 eur. Na podporu cestovného ruchu sa rozpočtujú výdavky v sume 1 169 585 eur, ktoré predstavujú členský príspevok mesta pre Bratislavskú organizáciu cestovného ruchu (1 021 585 eur na efektívny marketing a 148 000 eur na projekty). Objemovo sú najvyššou sumou rozpočtované výdavky na kultúru v sume 7 272 074 eur. Tieto sú určené pre BKIS (2 549 981 eur), Mestskú knižnicu v Bratislave (1 108 000 eur), Galériu mesta Bratislavy (1 490 152 eur), Mestské múzeum Bratislavy (1 833 941 eur) a účelové prostriedky na valorizáciu plátov zamestnancov PO (100 000 eur) a program rozvoja kultúrnych PO (190 000 eur). V rámci ďalších podprogramov sú rozpočtované výdavky Mestským lesom v sume 1 910 598 eur. Na Zoologickú záhradu je plánovaný príspevok v sume 1 674 715 eur, na STaRZ v sume 2 834 900 eur. Ďalší príspevok v sume 6 010 635 eur pokrýva náklady hlavnej činnosti MARIANUM-u súvisiace so

správou cintorínov, krematória a spravovaním a údržbou vojnových hrobov. Na pamiatkovú starostlivosť MUOP sa rozpočtujú prostriedky v objeme 280 000 eur. Na GIB (Generálny investor Bratislavy) sa navrhuje príspevok v sume 2 071 342 eur, z toho na prevádzku GIB-u 1 076 342 eur a na starostlivosť o pamiatky, fontány a mestské objekty 995 000 eur.

KV: 8 822 810 eur

Na podprogram 4.2 Kultúra je rozpočtovaných 571 300 eur

Na podprogram 4.3 Mestské lesy – Bratislavský lesopark je rozpočtovaná suma 1 853 425 eur, na podprogram 4.4 ZOO je rozpočtovaná suma 513 000 eur, na podprogram 4.5 STaRZ je rozpočtovaná suma 470 085 eur, na podprogram 4.6 Marianum je rozpočtovaná suma 429 000 eur, na podprogram 4.8 GIB je rozpočtovaná suma 4 986 000 eur, tieto budú použité na rekonštrukciu budov, na starostlivosť o pamiatky, fontány a mestské objekty.

Program č. 5 Vzdelávanie a voľný čas

BV: 91 547 956 eur

Zabezpečuje úlohy súvisiace s podporou vzdelávacích aktivít mesta pre 5 CVČ, 12 ZUŠ, neštátne školstvo a prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva. Celková výška výdavkov v tomto programe je 91 547 956 eur, čo oproti očakávanej skutočnosti roku 2020 nárast o 1 500 638 eur. Pre CVČ je rozpočtovaných 1 333 442 eur. Výdavky pre ZUŠ sú rozpočtované vo výške 12 132 714 eur. Výdavky v sume 15 786 000 eur pozostávajú z transferu neštátnym školským zariadeniam. V rámci ostatného školstva sú rozpočtované výdavky vo výške 62 295 800 eur. Z týchto prostriedkov je 60 000 000 eur určených na prenesený výkon štátnej správy jednotlivým MČ a 1 950 000 eur ako solidarita malým MČ v zmysle štatútu. V menších objemoch sa rozpočtujú výdavky na talentovanú mládež a deň učiteľov, na riešenie havarijných stavov, na aktivity Mestského parlamentu mladých a na zvýšenie plátov pedagogických a nepedagogických zamestnancov (200 000 eur).

KV: 327 000 eur

Zahŕňajú výdavky na rekonštrukciu kotolne v ŠH na Pionierskej (29 000 eur), rekonštrukciu elektrorozvodov v ZUŠ Sklenárova (7 000 eur), zakúpenie koncertného krídla v ZUŠ Háľkova (43 000 eur) a pod.

Program č. 6 Sociálna pomoc a sociálne služby

BV: 22 310 388 eur

Rozpočtuje výdavky v celkovom objeme 22 310 388 eur, t.j. oproti očakávanej skutočnosti roka 2020 navýšenie o 2 620 483 eur. Na sociálnu starostlivosť pre sociálne zariadenia mesta s právnou subjektivitou a zariadenia bez právnej subjektivity na dodržanie štandardných služieb sú vyčlenené výdavky 17 895 108 eur. Na pomoc ľuďom bez domova je rozpočtovaných 1 017 000 eur. Na podporné sociálne programy je rozpočtovaných 83 000 eur. Na podporu seniorov a aktívneho starnutia je rozpočtovaných 2 697 000 eur. Z týchto výdavkov smeruje suma 2 330 000 eur na príspevky pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zariadení pre seniorov. Na zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby je rozpočtovaných 300 000 eur, tento výdavok je rozpočtovaný v rozpore so štatútom, keďže táto služba je štatútom prenesená do kompetencie MČ. Na podporu detí, mladých ľudí a rodín v ohrození je rozpočtovaných 59 810 eur, na ukončovanie bezdomovectva je rozpočtovaných 42 000 eur. Na bezpečnosť, prevenciu a znižovanie rizík v oblasti drog a sexbiznisu je rozpočtovaných 140 000 eur, podpora kvality sociálnej pomoci (212 500 eur) a krízové opatrenia (163 970 eur).

KV: 533 000 eur

V podprograme 6.1 Sociálna starostlivosť je rozpočtovaná suma 19 000 eur pre Dom tretieho veku, pre Domov jesene života suma 240 000 eur, pre Petržalský domov seniorov suma 9 000 eur, pre ubytovňu Fortuna suma 265 000 eur.

Program č. 7 Efektívna a transparentná samospráva

BV: 39 064 494 eur

Na zabezpečenie ľudských zdrojov, činnosti vnútornej správy, informačné systémy a finančné služby sú rozpočtované prostriedky v objeme 39 064 494 eur, zaznamenávajúce rapidný nárast oproti očakávanej skutočnosti roka 2020 o 6 063 211 eur. Z toho 24 204 396 eur sú náklady na ľudské zdroje. Náklady na zamestnancov sú vo výške 23 500 399 eur, prepočítaný stav zamestnancov 799 k 1.1.2021. V tomto prvku nie sú vyčíslené náklady na „dohodárov“ a nie je určený limit počtu „dohodárov“ k 1.1.2021. Na funkčný chod magistrátu sa rozpočtuje celkom 5 940 051 eur. V čiastke 2 134 584 eur rozpočtovanej na Informačné služby sa má zabezpečiť zvýšenie efektivity prevádzkovania zastaralých informačných systémov, elektronických služieb a pod. Podprogram finančné služby zahŕňa výdavky v čiastke 508 058 eur na splácanie úrokov z úveru bankám v sume 281 032 eur a dane, audit a poplatky v objeme 227 026 eur. Na organizáciu podujatí a podporu občianskych aktivít sa rozpočtujú výdavky 1 039 000 eur. Na Rozvojové projekty a projekty EÚ je rozpočtovaná suma 2 502 766 eur, projekty sú uvedené v prílohách rozpočtu. Na zabezpečenie činnosti mestskej príspevkovej organizácie Metropolitný inštitút Bratislava sú rozpočtované prostriedky 1 835 639 eur. Na poslanecké priority je rozpočtovaných 900 000 eur.

KV: 5 858 000 eur

Na podprogram 7.2 Činnosť úradu sú rozpočtované kapitálové výdavky v sume 1 403 000 eur určených prevažne na rekonštrukciu Novej radnice

Na podprogram 7.3 Informačné služby je rozpočtovaná suma 622 000 eur, na podprogram 7.5 Organizácia podujatí a podpora občianskych aktivít je rozpočtovaná suma 600 000 eur, na podprogram 7.6 Rozvojové a EÚ projekty je rozpočtovaná suma 2 114 000 eur, na podprogram 7.7 Metropolitný inštitút Bratislavy je rozpočtovaná suma 1 119 000 eur.

Program č. 8 Správa a nakladanie s majetkom

BV: 7 052 510 eur

Sú rozpočtované výdavky v sume 7 052 510 eur, čo je oproti očakávanej skutočnosti v roku 2020 zníženie o 67 370 eur. Na starostlivosť o bytové a nebytové priestory je rozpočtovaných 4 243 960 eur, na nakladanie s majetkom 928 550 eur, rozvoj nájomného bývania 1 880 000 eur. Je nutné zdôrazniť, že v roku 2020 nedošlo k likvidácii bývalých mestských podnikov (Vingast,m.p. Bratislava v likvidácii, Rehos,m.p. Bratislava v likvidácii a Kovospracujúci podnik mesta Bratislavy v likvidácii), preto je opätovne na rok 2021 rozpočtovaných 25 000 eur na ich likvidáciu.

KV: 6 331 164 eur

Najvyššia položka z tohto programu je rozpočtovaná na program č. 8.1 Starostlivosť o bytové a nebytové priestory v sume 3 980 160 eur. Pre podprogram 8.2 Nakladanie s majetkom je rozpočtovaná suma 248 256 eur. Pre podprogram 8.3 Rozvoj nájomného bývania je rozpočtovaná suma 2 102 748 eur.

5. Finančné operácie

5.1 Finančné operácie - príjmové

Na rok 2021 sú príjmové finančné operácie rozpočtované vo výške **54 852 915 eur**, čo je oproti očakávanej skutočnosti 2020 (78 639 829 eur) nižšie o 23 786 914 eur a oproti upravenému rozpočtu k 30.9. (81 190 720 eur) zníženie o 26 337 805 eur.

Je to príjem:

- 453 – zostatky prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 10 979 419 eur (rok 2020 výška 8 399 800 eur)
- 454 – prevody prostriedkov z peňažných fondov vo výške 13 873 496 eur (rok 2020 výška 30 290 920 eur)

- 500 – prijaté úvery, pôžičky vo výške 30 000 000 eur (rok 2020 výška 42 500 000 eur)

V rokoch 2022 a 2023 sa predpokladá pokles príjmových finančných operácií na 10 156 433 eur a 35 072 366 eur.

5.2 Finančné operácie - výdavkové

Na rok 2021 sú výdavkové finančné operácie rozpočtované vo výške **8 397 334 eur** čo je oproti očakávanej skutočnosti 2020 (27 020 361 eur) nižšie o 18 623 027 eur a oproti upravenému rozpočtu k 30.9. (26 520 361 eur) zníženie o 18 123 027 eur..

Sú tvorené z:

- 814 – účasť na majetku vo výške 500 000 eur
- 819 – ostatné finančné operácie – vrátené prijaté zábezpeky vo výške 0 eur
- 820 – splátky istín z úverov vo výške 7 897 334 eur

V rokoch 2022 a 2023 sa predpokladá nárast výdavkových finančných operácií na 9 597 334 eur a 18 897 333 eur.

5.3 Dlhová služba

V roku 2021 percentuálna výška úverového zadlženia hlavného mesta sa plánuje na úrovni 53,7 %, čím hlavné mesto prekročí stanovenú hranicu nad 50%.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v §17 definuje pravidlá používania návratných zdrojov financovania a konkrétne v §17 ods. 9 uvádza „.....Ak celková suma dlhu obce dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, obec je povinná prijať opatrenia uvedené v odsekoch 10 a 11, ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu obce.“

Tabuľka č. 10

	2017	2018	2019	2020	2021
Celková výška dlhu v EUR	134 311 500	142 311 500	137 978 200	159 453 700	181 556 400
% výška zadlženia	49,85	51,66	45,35	48,49	53,73

Ako z tabuľky č. 10 vyplýva, 50% hranica zadlženia bola prekročená aj v roku 2018.

Porovnaním rokov 2019 a 2021 vychádza navýšenie celkovej výšky dlhu o **43 578 200 eur**.

6. Riziká rozpočtu

UMK vidí v návrhu rozpočtu na 2021 tieto riziká:

- Výška úverového zadlženia hlavného mesta sa plánuje v roku 2021 na úrovni 53,7 %,
- Prvok 2.3.1. Nosný dopravný systém - trate a Starý most; projekt modernizácie "Dúbravsko-karľoveská radiála - dofinancovanie realizácie stavby" - chýba informácia, že stavebná časť projektu spolufinancovaného zo zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu a prijímateľa bola ukončená v roku 2020 ako aj informácia, že časť kapitálových výdavkov (s určením presnej výšky), ktoré sú rozpočtované na rok 2021 budú hradené len z rozpočtu magistrátu, t. j. neočakáva sa ich refundácia zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu,
- V rozpočte 2021 je plánované veľké množstvo projektov, ktoré vyžaduje kvalitné finančné riadenie projektov.

7. Rezervy rozpočtu

Zdroj ďalších možných príjmov rozpočtu mesta vidí UMK v:

- aktívnej správe pohľadávok a ich efektívnom vymáhaní,
- hospodárnom a efektívnom nakladaní s obecným majetkom,
- v prehodnotení plánovaných dotácií a grantov v roku 2021,

- hlavné mesto v rozpočte počíta s veľkým počtom dodávaných externých služieb (hlavné mesto by malo využívať a budovať vlastné interné odborné kapacity).

8. Posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnou legislatívou

Návrh Programového rozpočtu na rok 2021 je spracovaný v súlade s:

- zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ústavným zákonom č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadením vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- zákonom NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákonom NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (funkčná klasifikácia).

9. Záverečné zhodnotenie

Návrh programového rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2021 – 2023 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta dňa 1.12.2020, t. j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Konštatujem, že predložený návrh rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2021 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam mestskému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu na rok 2021 schváliť a na roky 2022 a 2023 zobrať na vedomie.

Ing. Marián Miškanin, PhD., v. r.
mestský kontrolór hlavného mesta SR Bratislavy